

(hrvatsku) i na slovensku književnost imala novija književnost poljska (od Kraszewskoga do Žeromskoga, i dalje). Kod toga ističe i tematiku, koju su u književnosti, nauči i umjetnosti Poljaci crpili kod nas.

Sasvim na kraju pisac daje sugestije, da bi dobro bilo ispitati protohistorijske veze, koje su nekoć vezale naše narode i za koje bi se moglo naći nešto građe na polju etnografije i arhitekture. H.

VIJESTI

CYRILLICA U FOTOTEKAMA JUGOSLAVENSKE AKADEMIJE I SVEUČILIŠNE KNJIŽNICE U ZAGREBU

Uz glagoljske rukopise (v. *Slovo* 1, 83—85) počelo se poslije rata također sa snimanjem ćirilskih zbornika. Do sada najviše je na tom polju učinjeno u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti, što je i sasvim razumljivo, ako se uzme u obzir, da su njezine zbirke ćirilskih zbornika i rukopisa najbogatije. Sveučilišna knjižnica također pristupa tomu radu, pa će se njezin udjel u foto-bibliografskom pregledu i u pogledu ćirilskih spomenika u dogledno vrijeme znatno povećati. Od istaknutijih ćirilskih rukopisa (kodeksa) zaslada se u fototekama Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti i Sveučilišne knjižnice u Zagrebu nalazi ovo, što je dolje navedeno (kratice: JA = Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, SK = Sveučilišna knjižnica, mf = mikrofilm, kp = kopirano, gotove kopije).

a) filmovi i fotokopije ćirilskih rukopisa iz arhiva Jugoslavenske akademije u Zagrebu.

- Apokrifni molitvenik iz Dalmacije (sr. XVII v.) I a 46 mf JA.
Apokrifni molitvenik popa Živana (kr. XVII v.) I b 140 mf JA.
Brlićev služabnik (1. pol. XIV v.) IIIa 32 mf JA.
Četvoroevangelje Bogdanovo (poč. XIV v.) IIIc 20 kp JA.
Dušanov zakonik u Studeničkom zborniku (1. treć. XV v.) IVb 114 kp JA.
Gračanički prolog (septembar-novembar, poslj. četvrt XIV v.) IIIc 24 kp JA.

Hilandarski metafrast iz g. 1456, IIIb 20 mf JA.

Homilijar zv. »Panagerik« (zbornik prazničnih homilija za mart-august, v. Mihanovićev hom.) IIIc 19 mf JA.

Homilijar srp. red. s kraja XV v., IIIb 21 mf JA.

Ilovička krmčija iz g. 1262, IIIc 9 kp JA.

Krčki prolog iz g. 1570, IIIc 8 mf JA.

Lesnovski prolog iz g. 1572, IIIc 14 mf JA.

Libro od mnogijeh razloga (iz g. 1520) IVa 24 mf JA.

Makedonski izborni oktoih (2. pol. XIII v.) IIIa 45—46 mf JA.

Makedonsko izorno evandelje (kr. XII v.) IIIc 1 mf JA.

Mihanovićeva Aleksandrida (3. četvrt XVI v.) IIIa 27 mf JA.

Mihanovićev homilijar (XIII v.) IIIc 19 kp JA.

Moldavski (Manastirčanski) služabnik iz g. 1568, IIIa 42 kp JA.

Pareneza sv. Efrema (srp. rec., sr. XIV v.) IIIb 12 mf JA.

Poljički historijski zbornik (poč. XVIII v.) IIIa 37 mf JA,

Poljički statut (kr. XV v.) Ic 65 mf JA.

Prolog (prvi l. iz XV v.) IIIc 24 mf JA.

»S'bor pravoverja« (sinodik srp. rec. s kraja XIV v.) IIIa 41 kp JA.

Šibenski zbornik (srp. red. iz 1. treć. XVI v.) IIIa 20 mf JA.

Triod posni i cvjetni (maked. red., 1. četvrt XIII v.) IVd 107 mf JA.

Triod posni (srp. rec. s kraja XIII—poč. XIV v.) IVd 4 kp JA.

Tumanski apokrifni zbornik (sr. XVI v.) IIIa 10 mf JA.

Varlaam i Joasaf (3. četvrt XIV v.)
IIIb 15 mf JA.

Vlastareva Sintagma (u Studen. zborniku) IVb 114 mf JA.

Zbornik Vladislava Gramatika iz g. 1469, IIIa 47 mf kp JA.

Žitije kneza Lazara iz Krfskoga zbornika (XVIII v.) Ia 22 mf JA.

b) filmovi i fotokopije ćirilskih rukopisa iz inozemstva.

iz Bologne (Biblioteca Universitaria):

Hvalov rukopis cod. 3575 B mf SK.

iz Rima (Biblioteca Vaticana):

Rukopis krstjanina Radosava cod. illirico 12 mf SK.

iz Venecije (Marciana):

Ćirilski zbornik mss. or. 227 mf SK.
J. V.

STAROSLAVENSKI RJEČNIK

Miklošičev staroslavenski rječnik - *Lexicon palaeoslovenico-graeco-latium* (II izd. g. 1865) - odavna je već zastario, i kraj toga u njemu je dosta praznina, jer nedostaju neki važni stsl. spomenici, koji su poslije toga vremena pronađeni. Poslije Prvoga svjetskoga rata bio je stvoren plan, po kojem bi se staroslavenski rječnik uz učešće slavenskih akademija i sveučilišta izrađivao zajednički. Poslije Drugoga svjetskoga rata taj je posao organizirala Češka akademija znanosti i umjetnosti, te je u tu svrhu g. 1948. osnovala posebnu Komisiju za staroslavenski rječnik i za proučavanje crkvenoslavenskog jezika i njegovih spomenika. U tom radu sudjeluju samo češki (odn. češki i slovački) slavisti. Glavna je uredovnica i radionica Komisije u Slavenskom institutu (Slovanský ústav) u Pragu (I. Národní tř. 5), a radne se podružnice nalaze u Brnu (na filozofskom fakultetu) i u Olomoucu. Iz izvještaja, koji donosi *Slavia* (XXI, 1952, str. 166), vidi se, da se rad oko ekscerpiranja rukopisa primiče kraju. Do svršetka 1951. god. bilo je ekscerpirano 620.487 listića. Prošle godine (1952) ekscerpirali su se starosl. Apostol, Assemanovo ev., Sinajski euhologij, Frizinški listići, Žitije Metodijevo (Žitije

Konstantinovo ekscerpirano je već g. 1951) i dr. Još će se ekscerpirati Apokalipsa, Parimejnik, neke knjige Staroga zavjeta, starosl. misni kanon i o. Sva građa, koja se ekscerpira, provjerava se i sređuje u središnjoj uredovnici u Pragu. Komisija se nada, da će glavni posao biti završen otprilike za godinu dana, i da će se tada pristupiti štampanju rječnika.

Iz izvještaja se vidi, da se osim staroslavenskih spomenika u užem smislu, tj. osim spomenika do XI vijeka, ekscerpiraju također oni mladi staroslavenski rukopisi, kojima matice sežu u IX i X vijek. Po tom načelu valjalo bi tada ekscerpirati i Mihanovičev homilijar, koji se čuva u Jugoslavenskoj akademiji u Zagrebu, jer neki njegovi tekstovi, kako se može zaključiti na osnovi veza s Kločevim Glagoljašem i sa Suprasalskim zbornikom, po svojim maticama sežu u velikomoravsko razdoblje. Svakako, dobro bi bilo, kada bi se Prag u toj stvari stavio u vezu s Jugoslavenskom akademijom znanosti i umjetnosti u Zagrebu. Vrijedni bi pažnje za taj rad bili i hrvatski glagoljski tekstovi iz biblijskih knjiga Staroga zavjeta.

F. Gr.

IX. BIZANTOLOŠKI KONGRES

IX. Međunarodni bizantološki kongres, koji se od 12. do 19. travnja o. g. održavao u Solunu (Grčka), donio je nekoliko vrlo korisnih sugestija. Među njima se ističu: da ubuduće takvi kongresi posvete posebnu sekciju (ili posebne sekcije) bizantološkim, bizantološko-orientalnim (bizantološko-arapskim, bizantološko-turskim, bizantološko-armenskim itd.) odnosima, i da se s pažnjom prate i omogućuju slobodni susreti (Treffen) između bizantinista, orijentalista i slavista. Kao teme, o kojima bi se moglo raspravljati prilikom takvih susreta, spomenute su: bizantska civilizacija u južnoj Italiji i na Siciliji, bogumilstvo i njegovi odnosi prema paulikijanstvu i srod. sektama, sofijanistička mistika i liturgija (s osobitim obzirom na gnosticizam), potpunije proučavanje bizantskoga slikarstva na Balkanskom poluotoku, sadašnje stanje balkanistike, komparativno pro-